

VOORWAARTS

**Verkiezingsprogramma Marxistische Partij
Nederland, 2015-2016**

INLEIDING

"Een spook waart door Europa; het spook van het communisme." Zo luidde, bijna 170 jaar geleden, de introductie van het Manifest van de Communistische Partij, geschreven door Karl Marx. Nu, zo veel jaren later, na de gefaalde experimenten van het Oostblok, lijkt dit gedachtegoed al zijn relevantie te zijn verloren. Echter, niks is minder waar; met de toenemende ongelijkheid in de wereld, de afbraak van sociale voorzieningen, de uitbuiting van derdewereldlanden en het afnemende vertrouwen in de liberale democratie maakt dit streven naar een klasseloze maatschappij opnieuw relevant.

Nederland is een mooi land. Een land met volop mogelijkheden voor een mooie toekomst. Maar mensen maken zich terecht zorgen; zorgen over hun baan, over het onderwijs van hun kinderen, hun veiligheid, en de toekomst van ons land en onze wereld. De crisis en de aanhoudende effecten er van hebben veel van deze onzekerheid gebracht.

Deze crisis was echter geen natuurramp. Het was geen onvermijdelijke instorting waar we niks aan konden doen; de crisis was een keuze. Het gevolg van rechts, liberaal beleid waar talloze regeringen voor ons, van links tot rechts op het spectrum, bewust voor gekozen hadden. Dit beleid vergroot de tweedeling tussen arm en rijk en verstikt de kans op herstel waar we allemaal van profiteren. Hard bezuinigen en liberaliseren leidt tot een zwakke economie, en het antwoord daar op is vervolgens nog meer liberaliseren. Daar gaan wij een einde aan maken.

In dit verkiezingsprogramma presenteren we onze plannen voor een nieuw Nederland. We kiezen niet voor een vrije marktbeleid dat ons zo in de problemen heeft gebracht, maar voor een sociaal, links beleid, waarin de mens centraal staat. We kiezen niet voor meer vrijheid aan de werkgever, maar meer inspraak van de werknemer. We laten onze democratie niet afbrokkelen onder het motto van groei, maar we zetten ons in voor een democratische samenleving, met een democratische economie die werkt voor de mens, niet voor de aandeelhouder. Alleen zo kunnen we een einde maken aan de constante crisissen, stagnerende lonen en groeiende ongelijkheid.

KIEZEN VOOR ÉCHTE GROEI

- Belastingen in Nederland zijn op dit moment te vlak verdeeld; als we indirecte belastingen meerekenen betalen de armste Nederlanders bijna net zo veel van hun inkomen aan belasting als de rijkste Nederlanders. Wij vinden dat de breedste schouders de zwaarste lasten moeten dragen. Daarom kiezen we voor socialere belastingen; de BTW gaat terug naar 19%, zodat vooral de mensen die het minder breed hebben minder te besteden krijgen. Ook verlagen we het tarief in de eerste schijf met vier miljard euro, zodat vooral mensen die onder modaal verdienen er op vooruit gaan.
- De werknemer staat bij ons centraal. Hoe graag de grote bazen ons ook wijs maken dat het niet zo is, de werknemer is de motor van de economie. Daarom vinden we dat werknemers meer te zeggen moeten krijgen in hun bedrijven. We geven ondernemingsraden meer invloed in hun ondernemingen. OR's krijgen instemmingsrecht bij fusies en overnames, en bij het uitkeren van bonussen aan het bestuur.
- Ieder bedrijf krijgt een fonds dat betaald wordt uit een bescheiden werkgeversheffing, dat onder toezicht van de ondernemingsraad wordt geplaatst. Dit fonds wordt gebruikt om werknemers de mogelijkheid te geven om aandelen in het bedrijf waar ze werken te kopen, zodat ze meer inspraak krijgen in het bestuur en onze economie democratischer en gelijkter wordt.
- Werknemerscoöperatieven zijn een democratischere en eerlijkere manier van zaken doen, waarbij werknemers meer te zeggen hebben en de lonen eerlijker verdeeld zijn. Dit soort ondernemingen moeten we dus aanmoedigen. MPN kiest er voor deze bedrijven te voorzien van een korting op hun vennootschapsbelasting, en een startersleningrenteaftrek om een lening voor beginnende coöperatieven goedkoper te maken.

- We gaan vermogens eerlijker belasten; voortaan gaan we niet meer uit van een vast rendement van 4%, maar kijken we meer naar de daadwerkelijke rendementen bij banken en op de aandelenmarkt. Ook gaan we een grotere bijdrage vragen van de allerrijksten: miljonairs betalen voortaan 45% belasting over hun rendement in plaats van 30%.
- Directeur-grootaandeelhouders kunnen nu te makkelijk het toptarief omzeilen door een deel van hun salaris in aandelen uit te laten keren. Om dit te voorkomen verhogen we het tarief in Box 2 fors. Ook dividend gaan we voortaan even zwaar belasten als arbeid, zodat werknemers niet langer de dupe zijn van gegraai van aandeelhouders.
- Topsalarissen gaan bijna altijd ten kosten van het loon van de werknemers lager op de ladder. Daarom voeren we een werkgeversbelasting in op salarissen van 150.000 euro of hoger, om zo de allerrijksten een extra bijdrage te laten leveren waar iedereen van profiteert.
- We laten de vervuiler betalen. De energiebelasting die op dit moment grote leveranciers enorm bevoordeeld trekken we recht. De verbrandingsbelasting verhogen we om recycleren aan te moedigen. Ter compensatie geven we mensen de mogelijkheid om investeringen in het vergroenen van hun woning af te trekken van hun belasting.
- De sociale minima, en de daaraan gekoppelde uitkeringen, verhogen we met 2% per jaar, tot een totale verhoging van 12%. Op dit moment moeten jongeren die gaan werken vanaf hun 18e leven van een loon dat niet eens de helft is van het al magere loon van een 23 jarige. Dit is zo goed als onmogelijk. Daarom vinden we dat jongeren al vanaf hun 18e het volwaardige minimumloon moeten krijgen voor hun werk.
- Grootschalige belastingontwijking in Nederland wordt aangepakt. SP-CPN wil de substance-eisen, de voorwaarden waaraan bedrijven moeten voldoen om gebruik te mogen maken van de mogelijkheden die het Nederlandse fiscale stelsel biedt, aanscherpen. De voordelige aftrekposten voor grote bedrijven beperken we.

UW LAND, UW KEUZES

- We pleiten voor permanent onderhoud van onze democratie. We gaan niet onnodig morrelen aan het aantal kamerleden; een sterke volksvertegenwoordiging is noodzakelijk voor een sterke democratie. De juridische taak van de Eerste Kamer leggen we gewoon neer waar hij hoort, bij de rechters.
- We schaffen het koningshuis af. De rol van staatshoofd laten we uitvoeren door een Stadhouder die door de Tweede Kamer is verkozen.
- De indirect gekozen Eerste Kamer heeft geen rol meer in onze overheid, en deze schaffen we af. In plaats daarvan zijn we voorstander van een burgercommissie van gelote vrijwilligers, die democratisch toezicht heeft op de Tweede Kamer.
- We passen de grondwet aan om referenda over wetten en verdragen bindend te maken. Een burgerinitiatief met meer dan 50 handtekeningen kan ook aan de bevolking voorgelegd worden.
- We leggen meer verantwoordelijkheden neer bij de gemeenten. Gemeenten gaan zorgvuldiger om met geld dat ze zelf hebben geïnd uit belastingen. Om werkgelegenheid te bevorderen en goed gebruik van geld aan te moedigen geven we gemeenten meer vrijheid om zelf belasting te heffen.
- Dingen dubbel doen is zinloos en duur. Daarom verminderen we de overlap van bestuurslagen in ons land. We maken de provincies, als bestuurslaag tussen Rijk en gemeente, eenvoudiger, efficiënter en democratischer. Bestuursregio's heffen we op, omdat burgers hier nauwelijks inspraak hebben. Deelgemeenten heffen we eveneens op, ten gunste van betere manieren om burgers te betrekken bij de organisatie van hun eigen buurt. Op alle niveau's moedigen we hervormingen aan die bureaucratie verminderen.
- Lobbyisten in de Tweede Kamer moeten zich voortaan laten registreren in een publiek register. Ook zetten we een limiet op de hoeveelheid geld die een partij mag uitgeven tijdens verkiezingscampagnes.

INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

- We verhogen de uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking fors. Ook zetten we meer man en materieel in voor VN vredesmissies. Stabiliteit, onderwijs, een daadkrachtige democratische overheid en een goed gezondheidsstelsel zijn vitaal voor de ontwikkeling van een land, en hier focussen we ons buitenlands beleid op.
- CPN is tegen een grote verhoging van de defensiebegroting. Defensieuitgaven blijven wat ons betreft onder de acht miljard per jaar. De 2% NAVO-norm is vastgesteld in de Koude Oorlog en hopeloos verouderd, en moet dus naar beneden worden bijgesteld.
- We willen de Europese Unie van binnenuit hervormen. Er moet meer macht naar het parlement gaan ten koste van de Commissie en Raad. Bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt doorgedrukt zijn we tegen; belastingontduiking en bureaucratie moeten worden aangepakt, sociale zekerheid en zorg niet.
- We bieden alle asielzoekers bed, bad en brood aan. Er moet een Europese samenwerking voor vluchtelingenopvang komen. Vluchtelingen in Nederland moeten worden voorzien van lessen Nederlands en een opleiding om zo productief aan de samenleving bij te kunnen dragen.
- We zetten ons internationaal in voor handelsafspraken om werknemers in het buitenland te voorzien van betere rechten en een eerlijker loon. Landen die misbruik van werknemers opzettelijk door de vingers zien pakken we aan, bijvoorbeeld via sancties.
- Internationaal richten we ons op een diplomatieke en pacifistische aanpak. Militaire interventies, bijvoorbeeld in Irak, hebben in het verleden meestal desastreus uitgepakt.

DE ZORG IS VAN ONS ALLEMAAL

- Ons zorgstelsel moet socialer worden. Op dit moment heeft ruim zes van de tien Nederlanders moeite met het betalen van de zorgpremie en vertrouwt op de zorgtoeslag. Het eigen risico legt een forse rekening op de schoot van zieke en hulpbehoevende mensen. Daarom schaffen we de eindgrens van de inkomensafhankelijke bijdrage af, zodat rijke mensen meer gaan bijdragen aan de zorgstelsel. Daarnaast voeren we een inkomensafhankelijke zorgpremie in, en schaffen we het eigen risico zo snel mogelijk af.
- Concurrentie in de zorg werkt contraproductief. Prijzen stijgen constant, hulpbehoevenden moeten steeds meer betalen, mensen durven niet meer naar de dokter vanwege de kosten, en de patiënt verandert in een consument, die het beste met zo veel mogelijk medicijnen en zo min mogelijk behandeling weg naar huis gestuurd moet worden. Om dit tegen te gaan schaffen we het stelsel van private zorgverzekeraars af, en vervangen we deze door één publieke basisverzekering.
- Kindergerichte reclame van ongezond voedsel wordt verboden. We verhogen de belasting op mierzoete frisdrank om bedrijven aan te moedigen minder suiker toe te voegen aan hun eigen producten. Zo pakken we diabetes en obesitas aan.
- De zorg is geen markt voor aandeelhouders om winst uit te trekken; de patiënt moet centraal staan. We maken een einde aan zorginstellingen met winstoogmerk. Als het aan ons ligt moeten alle zorginstellingen coöperatieve ondernemingen zonder winstoogmerk worden.
- Om bureaucratie te verminderen kiezen we kleinschalige organisatie van de zorg, waarin zorginstellingen verplicht een adviesraad van verplegers en patiënten hebben. Medezeggenschap voor experts en patiënten wordt verbeterd.
- We plaatsen meer vertrouwen op het professionele inzicht van verzorgenden en verplegenden. Onnodige administratieve rompslomp en regeldruk wordt verminderd.

NAAR EEN DUURZAAM MORGEN

- We laten de vervuiler betalen. De energiebelasting die op dit moment grote leveranciers enorm bevoordeeld trekken we recht. De verbrandingsbelasting verhogen we om recycelen aan te moedigen.
- We geven mensen de mogelijkheid om investeringen in het vergroenen van hun woning af te trekken van hun belastbaar inkomen tot een hoeveelheid van 10.000 euro. Om te garanderen dat ook mensen die het minder ruim hebben zo'n investering kunnen maken geven we een vergroeningsvoorschot aan mensen die het anders niet kunnen betalen.
- Autorijden is in Nederland erg duur in vergelijking met andere landen. Om schoner autorijden en het kopen van kleinere auto's aan te moedigen verlagen we de accijns op LPG en de BPM, vooral van zuinigere auto's. De accijns op benzine verhogen we met een paar cent om hiervoor te compenseren.
- De kolenbelasting schaffen we niet af. In plaats daar van kiezen we er voor deze over de komende jaren te verhogen, zodat kolencentrales minder rendabel worden en deze zo snel mogelijk gesloten worden. We streven naar het sluiten van de laatste kolencentrale in Nederland voor 2025.
- We investeren flink in het aanleggen van duurzame energieproductie. Ook trekken we geld uit voor onderzoek naar nieuwe schone manieren van energieproductie, zoals bijvoorbeeld getijdenenergie, golfslagenenergie, of nieuwe vormen van kernenergie.
- Rijden met het openbaar vervoer is een stuk schoner dan met de auto. Daarom willen we dit zo veel mogelijk aanmoedigen. Concurrentie in het openbaar vervoer is gewoon onzinnig; de NS, ProRail en de andere treinvervoerders worden samen ondergebracht als één staatsbedrijf. Ook moet de prijs van reizen met de bus, tram of trein fors omlaag.

INVESTEREN IN DE TOEKOMST

- Het nieuwe "sociale" leenstelsel zadelt studenten op met tienduizenden euro's aan schuld, nog voor ze beginnen met werken. Om hoger onderwijs toegankelijk te houden voeren we de basisbeurs weer in.
- Goed onderwijs vergt leraren. Daarom investeren we enkele honderden miljoenen extra in het aannemen van nieuwe docenten voor het hoger onderwijs en het verbeteren van de begeleiding op het beroepsonderwijs.
- Scholen zijn geen toetsfabrieken, we houden geen verplichte CITO-toets in het basisonderwijs. Er komt meer aandacht voor de vormende taak in het onderwijs, bijvoorbeeld door middel van meer uren burgerschapskunde of maatschappijleer. De vakleerkracht moet terug in het basisonderwijs.
- De bezuinigingen op het zogenoemde 'passend onderwijs' worden teruggedraaid. Voor leerlingen met een stoornis of beperking dient op alle niveaus speciaal onderwijs beschikbaar te zijn. Geld voor zorgleerlingen wordt besteed aan begeleiding, niet aan andere zaken.
- Leerlingen in het voortgezet onderwijs en het MBO behoren soepel te kunnen doorstromen. Belemmeringen om te 'stapelen' (bijvoorbeeld van VMBO naar HAVO en VWO) ruimen we op. Ook draaien we de belemmeringen voor doorstromen op het hoger onderwijs terug. Iemand die MBO heeft gedaan moet gewoon naar het HBO en WO kunnen doorstromen.
- Scholen laten zien welk deel van het budget daadwerkelijk in het onderwijs terecht komt. Zo nodig hanteren we een maximumpercentage om bureaucratie beter op te kunnen sporen en aan te pakken.
- Om wanpresterende bestuurders beter aan te kunnen pakken worden de juridische mogelijkheden uitgebreid. Zij mogen ook geen nieuwe onderwijsfuncties bekleden. In het onderwijs verdient niemand meer dan een minister.
- Sponsoring en reclame horen niet thuis op scholen. Ouderbijdragen moeten aan een maximum worden gebonden en iedereen hoort te weten dat betaling niet verplicht maar vrijwillig is.
- We trekken extra geld uit voor wetenschappelijk onderzoek, waaronder het WO-onderzoeksbudget, en de Nederlandse bijdrage aan ESA.

BURGERS BESCHERMEN, CRIMINELN PLUKKEN

- Veiligheid en justitie is de laatste jaren onnodig hard op bezuinigd. Politie mensen krijgen niet genoeg betaald voor het belangrijke en gevaarlijke werk dat we doen. Daarom schaffen we de nul-lijn voor politiemensen af en geven we ze een flinke salarisverhoging.
- Softdrugs legaliseren we volledig, zoals we nu al met tabak en alcohol doen. Het geld dat we nu gebruiken voor opsporing en vervolging investeren we in extra rechercheurs en agenten.
- De invoering van de nationale politie mag niet ten koste gaan van de zeggenschap van gemeenten over de lokale veiligheid. Met kleinschalige politieposten in de buurt brengen we de politie dicht bij huis. Wijkagenten zetten we niet meer in voor andere politietaken, hun plek is in de buurt. Steeds vaker worden politietaken gedaan door bijzondere opsporingsambtenaren of particuliere beveiligers zonder de juiste opleiding en bevoegdheden. Politietaken laten we niet over aan particuliere beveiligers. Bijzondere opsporingsambtenaren worden veel meer de ogen en oren van de reguliere politie.
- Agressie tegen politieagenten, brandweerlieden en andere publieke hulpverleners wordt altijd aangepakt, met stevige straffen en boetes.
- Aanvallen op AZC's maken duidelijk dat deze onderbeveiligd zijn. We willen daarom extra beveiliging om incidenten zoals in Woerden te voorkomen.

BETAALBAAR WONEN VOOR IEDEREEN

- De hypotheekrenteaftrek wordt in tien jaar tijd afgetopt voor hypotheekschulden tot 350.000 euro. Het percentage waartegen kan worden afgetrokken wordt gemaximeerd op 42 procent. Zo maken we een einde aan de villasubsidie.
- We maken een fors bedrag beschikbaar voor woningcorporaties, om de bouw van goedkope huurwoningen te versnellen en te verhogen. Deze middelen voor woningcorporaties komen alleen beschikbaar in ruil voor concrete afrekenbare afspraken over de bouw van goedkope huurwoningen. Sloop van sociale huurwoningen wordt aan banden gelegd.
- De zeggenschap van de huurders over de corporaties wordt versterkt. Zij krijgen een wettelijk vastgelegd initiatiefrecht, waarmee zij de verhuurder kunnen verzoeken om redelijke maatregelen (zoals brand- of geluidswerende voorzieningen) te nemen tegen een redelijke huurverhoging. Grote corporaties die onder de maat presteren kunnen worden opgeknipt. De woningverdeling voor sociale woningbouw wordt geëvalueerd en – waar mogelijk – verbeterd.
- Woningcorporaties worden terughoudend met de verkoop van woningen. Huurwoningen mogen maximaal een jaar te koop staan, daarna komen zij weer beschikbaar voor verhuur. De betaalbaarheid van woningen voor starters vergroten we door bij verkoop van corporatiewoningen een korting te geven, in combinatie met een terugkoopregeling bij doorverkoop.
- De rijksoverheid neemt de regie in de duurzame ruimtelijke inrichting van ons land, voor een goede verdeling van wonen en natuur, economie en recreatie. Zo voorkomen we dat het landschap verder versnipperd en verrommelt. Ook neemt de rijksoverheid meer regie bij de aanleg van windmolenparken